

Qvadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Iesv

Qvarum Primae, Timorem Sanctvm Incvtiunt; secundae Fidem Catholicam confirmant; tertiae Spem erigunt; postremae diuinam in nobis Charitatem excitant ...

Continet sex Dominicas Quadragesimae, & coenam cum paßione Domini

Grodzicki, Stanisław

Ingolstadii, 1609

Concio IV. Charitas.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56003)

CONCIO IV.
CHARITAS.

AMOR
TRANS.
FICV.
RANSET
VISIO-
NES.

Quarta
cur hoc Eua-
ang. lega-
tur ra-
tio.

TRibus concionibus, tres cur hoc Euan-
gelium isto legatur tempore, & attuli-
mus & excussimus causas, tam efficaces &
copiosas, vt earum singule singulis pene sin-
gularem & sufficientem dicendi submini-
strarint materiam: superest & ratio & con-
cio quarta. Nostis quidnam vobis hoc tem-
pore Ecclesia maxime commendet? Nosse
vos ambigere nequeo, cum dies hos, tem-
pus pœnitentiæ, à vobis nuncupari audio.
Quod ergo olim & ipse Christus & eius
præcursor prædicabant dicentes: Pœniten-
tiam agite, hic vero etiam addit, *Facite ergo
fructus dignos pœnitentiæ.* Id ipsum ex ore ma-
tris vestræ, nunc quoque resonare in auri-
bus vestris credere debetis. Qui sunt vero
hi fructus pœnitentiæ? Fructus hos pœni-
tentiæ ad tria reduci capita: puto vos alias
audiuisse, primum est ieiunium, sub quo
disciplinæ, cilicia, & aliæ carnis afflictatio-
nes comprehenduntur: Secundum elec-
mosynæ, ad quas cætera opera misericordiæ
S redu-

Mat. 4. 17

Mat. 3. 20

Ib. vers. 8.

N.

reducuntur : tertium orationes, quæ tum sacramentorum, tum sacrificiorum, tum aliarum deuotionum frequentationem, complectuntur. Pulchrum sane exercitium, ore Angelico laudatum : Raphaelicæ sic ad e-
Tob. 12. 8. trumque Tobiam loquente: *Bona est oratio, cum ieiunio & eleemosyna.* Hoc ipsum nobis, cum omni, tum vero in primis hoc tempore commendat Ecclesia diligentissime. Rem ita se habere ex Euangeliis, quæ ab initio quadragesimæ leguntur, facile cuiuis animaduertet. Quid vero cum hac Transfigurationis historia agit hodie Ecclesia? Vult nimirum inter alia monstrare filiis suis, quidnam hæc penitentis cum fructibus suis exercitatio, in animabus pariat nostris. Efficit enim spirituales nostram, tum in hac, tum in alia vita transfigurationem.

*Propos. qua
 armetur.*

In hac itaque concione agemus principio de causis, quæ induxerunt Christum Dominum ad hanc transfigurationem peragendam: deinde de nostra, quam hic habemus, transfiguratione, vnde nam sit & in quo ea consistat: Præterea de mediis ad eam acquirendam, retinendam, ac augendam necessariis: Postremo effectus eius mirabiles, per quos ad agnitionem, an ea in nobis reperiat, peruenire possumus, contemplantur. Da Christe Iesu id ita agamus, ut per hanc imperfectam, ad illam perfectissimam
 quæ

quæ in beata SSæ. Trinitatis visione consistit, transfigurationem te auctore felices perueniamus.

Si vno verbo vniuersim scire cupitis, *Vñ amoris* quid nam hæc omnia, de quibus nos auctores recepinus, efficiat; AMOREM seu CHARITATEM esse dixerim. Caritas enim Christum Iesum impulit, ad eam quam audistis perficiendam transfigurationem. Caritas est causa, imo ipsa quasi essentia transfigurationis nostræ: Caritas, media ad illam acquirendam & retinendam quærit, eaq; ita condit, vt hinc omnem suam recipiant efficaciam. Charitate hæc transfiguratio in nobis augetur, illaq; æterna perficitur. Fructus deniq; ipsi, seu effectus transfigurationis, nihil aliud quam aut gustus aut gradus potius sunt charitatis. Hæc igitur per ordinem videamus.

AMOR itaque Christi Domini erga genus humanum, prima & princeps est huius transfigurationis causa, quam cæteræ comitantur. Amore enim constructus Dominus IESVS, tam ab Apostolis, quam à nobis omnibus, cum sæc, tum nostræ crucis scandalum auferre voluit, docens nos hac sua actione, pertinendum non esse, id quod tantam habet remunerationem. Amore præparauit hos tres discipulos ad sufferendas omnes tentationes

*I. MEM-
BRVM.
Sex causa
peculiare
transfigura-
tionis Christi.*

- tationes (præcipue vero eam, quam in hor-
te subire debebant) & ad eandem, spem
eximiam, quam viderant, gloriæ, superandas.
3. Amore & prædixerat Apostolis, quosdam
Mat. 16. 28 non gustaturos mortem, donec viderent fi-
lium hominis venientem in regno suo, & quod
promiserat iam præstat tribus istis effigiem
4. regni cælestis ob oculos ponens. Amore,
transfiguratione hac sua typum dat eius,
quam hic possident, transfigurationis, de
5. qua in præcedenti egimus concione. Amo-
re demonstrat fontes, unde hæc profluat in
nobis immutatio, qui non sunt alii, quam illi
de quibus egimus in exordio, cum primis
vero oratio: proinde ipse Christus post ora-
tionem hanc suam perfecit transfiguratio-
nem. Amore denique his tribus Apostolis,
6. & in illis nobis omnibus, qui id ex eorum
sive dictis, siue scriptis eramus intellectu,
gustum dedit nostræ, quam expectamus,
futuræ transfigurationis. Gustum inquam:
Nam ipsam vti est, teste veteri & nouo elo-
Isa. 64. 4.
1. Cor. 2. 9. quio, *oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in*
cor hominis ascendit. Qui igitur enunciari
poterit, quod ne cogitatione quidem quisquam
assequi potest?

Quibus nos
amorē eius
excutis-
mus in no-
bis. Nos vero quid inde discemus? aut quo-
modo amorī huic respondebimus? Nullo
alio, meo iudicio, efficaciori modo id præ-
stabi-

stabilimus, quam si hoc quasi fortissimo chalybe, amore inquam Christi Iesu, ex lapideo corde nostro, scintillas quasdam amoris eius in nobis excutere conabimur. Id igitur, obsecro, faciamus, singulis quos recensuimus, amoris Christi indicibus, singulos cordi nostro ictus præbentes, indeque quas dixi, amoris erga illum nostri, scintillas elicientes: Hac ratione. Amore ille suo diuino, aufert à nobis scandala; amore nos ipsius, neque scandalizemur ex vlla eius actione, licet causæ earum nos lateant, neque scandalizemus proximum nostrum, pro quo ipse mori dignatus est. Amore Christus nos ad patiendum pro nomine suo, animat & confortat: amore nos ex manibus eius, tam prospera quam aduersa, æquo suscipiamus & perferamus animo. Amore Christus & multa suis pollicetur, & quod promittit, fideliter præstat: amore nos vicissim & fidem ei datam seruemus, & in eius misericordia iugem ac bonis operibus ornatam fiduciam habere studeamus.

Verum nosse forte cupitis & authorem transfigurationum nostrarum, & in quo ex consistent. Quod vno dixi verbo, nunc explico. Autor & effector vtriusque transfigurationis nostræ, alius non est, quam ipse Deus Omnipotens trinus & vnus. Neque

1.

2.

3.

*II. MEM-
BRUM.
Nostræ trās
figuratio.*

*Que du-
plex.*

*Auctor ea-
rum, solus
Deus.*

*Natura:
charitas.*

*Rom. 5. 5.
Differunt
duracione.*

*Causa, di-
uersitas a-
moris.*

1. Cor. 13. 2.

que enim præter naturæ nostræ condito-
rem, rei tam excellentis conditor & effor-
mator esse potest quisquam alius. Si enim
naturas rerum ipse dat, creatque Deus,
quanto magis ea, quæ supra naturam sunt,
ab ipso solo ut à principali causa procedere
neceffe est? Eiusmodi vero est nostra
transfiguratio, quæ in gratia & charitate
consistit: sine qua neque in hac, neque in
illa vita quisquam transfigurabitur. Por-
ro caritatis conditor, ipse est Deus, teste A-
postolo sic de vna personarum diuinarum
loquente: *Charitas Dei diffusa est in cordibus
nostris per Spiritum sanctum qui datus est no-
bis.* Sunt tamen inter duplicem hanc trans-
figurationem nostram, nec paucæ, nec mo-
dicæ differentiæ, Vnam noto. Ea enim
quæ hic habetur, amitti potest, imo sæpe à
multis amittitur. Illa vero cœlestis peren-
niter manet. Causam varietatis dat idem
amor, qui quidem, dum hic sumus, fun-
datur in fide, quæ cum eodem Apostolo
teste, obscura sit & ænigmatibus inuo-
luta, & ipse amor illam comitans, imper-
fectus & mutabilis erit (nisi aliunde fir-
metur, ut factum est in Apostolis.) At
vero in patria, cum amor & charitas nostra
beata diuinæ essentia visionem firmetur ac
stabilietur, transfiguratio quoque illa im-
mobilis, perennis, ac omnibus numeris ab-
soluta

Soluta manebit semper. De transfiguratione huius vitæ audistis testimonium Apostoli, de alia, illud eiusdem intellige: *Charitas nunquam excidit*. Hic enim excidere potest, sicut exciderat in illis, de quibus idem: *Nunc autem ego scens dico, quorum finis interitus, quorum Deus venter est*. Si quis vero in charitate, usque ad mortem permanserit, eius charitas nunquam amplius excidet. (sicut definit fides, spes, donum linguarum, & alia de quibus ibi loquitur Paulus) sed perficietur in illa vita, permanebitque in æternum. Quare cum luculenter constet, quantæ & dignitatis & necessitatis sit hæc virtus, quilibet apud se statuatur, quam æquum sit de ea & acquirenda, si eam perdidimus, & conseruanda augendaque si ea potiti sumus, noctu atque interdiu cogitare, ac media ad id requisita querere, inuentisque vi.

Eam vero ad rem proderit plurimum, tum triplicis quæ in scriptura habetur transfigurationis consideratio: tum triplicis tabernaculi, cuius Euangelium hodiernum mentionem facit in nobis fabricatio. Hæc igitur videamus, & à transfigurationibus incipiamus. Quarum quatuor quidem (plures non suppetunt) in sacris litteris videor mihi videre: vnam Moyfi, duas Christi Domini: quarum altera

*Exempla.
Ibi. vers. 8.
Philip. 3. 18*

Dignitas.

*III. MEM.
BRVM.
Media ha-
bet.*

*Duo eorum
capita.*

*PRIMUM
Transfigu-
ratio tri-
plex.*

hodie, altera post resurrectionem peracta fuit. Postrema est Stephani, de qua sic in Actis: *Et intuentes eum omnes, qui se- debant in Concilio, viderunt faciem eius, tanquam faciem Angeli.* Caterum quia hæc protomartyris ad hodiernam Christi reducitur, quatenus ea nostram, quæ in hac vita habetur, designat transfigurationem (de qua non paucis egimus in præcedenti concione) idcirco hac postposita, aliam circa tres priores assumamus contemplationem. Videntur enim hæc tres transfigurationes nobis ob oculos ponere, tum triplicem caritatem: vnam minus perfectam, alteram perfectiorem; tertiam vero perfectissimam; tum triplicem, qui inde fluit hominum Deo charorum statum, statum inquam antiquæ legis, noui testamenti & patriæ cœlestis. Primum denotat transfiguratio Moysi, de qua hæc habemus. Principio illum ignorasse, quod cornuta esset facies sua ex consortio sermonis Domini. Secundo quod videtes Aaron & filii Israel cornutam Moysi faciem timuerunt prope accedere. Porro quæ hic cornua dicuntur erant duo quidam radii lucidi, è Moysi capite promanantes, qui Aaronem & alios tum rei nouitate, tum splendore suo terrebant. Tertio constat nobis è scriptura Moysen posuisse velamen super faciem suam: quod quidem teste Apo-

Act. 6. 15.

*Causa eius
triplex a-
mor.*

*Effectus tri-
plex status.*

*1. Veteris le-
gis.*

*Cuius tres
proprietates.*

Exod. 34.

22.

Apostolo, vsque in hodiernum diem cum legi-
 tur Moyses positum est super cor Iudæorum, ne
 veritatem Euangelij agnoscere queant. En
 tibi effigiem veteris Testamenti. Alterum
 vero in quo nos sumus, hodierna Christi
 Domini transfiguratio; tertium vero nem-
 pe cœlestem, illa quæ post resurrectionem
 in Christo apparuit, statum designat. Con-
 uenit quantum video in tribus. Primo quia
 omnes post afflictiones peractę fuere. Moy-
 si quidem, tum post graues illas turbas &
 tristitiam, quam habuit ex turpissima suo-
 rum Idololatria; tum post ieiunium qua-
 draginta dierum. Christi vero hodierna,
 tum post simile ieiunium (quod tamē mul-
 to ante præcessit) tum post ingentes mole-
 stias, quas illi sui intulerant Iudæi. Tertiam
 vero illam perfectissimam, perfectissima (vt
 ita dicam) præcessit tribulatio, quam triduo
 ante in cruce sustinuerat. Quis hinc ad pa-
 tienter tolerandas huius mundi tribulatio-
 nes non moueatur? Secundo conueniunt,
 omnes tres in monte factę sunt. Mosis qui-
 dem in monte Sinai; hodierna in monte
 Thabor; illa vero alia, in monte Caluariz,
 teste Ioanne, cum inquit: *Erat autem in loco,*
vbi crucifixus est hortus & in horto monumen-
tum nouum: Vnde Christum resurrexisse no-
 uimus. Postremo consonat quia omnes sunt
 quædam transfigurationes, licet multum dif-
 ferentes in multis.

2. Cor. 3. 15.

2. Noui Te-
stamenti.

3. Passio.

Conueni-
unt in tri-
bus.

Ioan. 19. 41.

*Differen-
tiarum ca-
put. quia
lex Christi
media.
NOTA.
Deduci-
tur id.
L. RATIONE.*

Disparitates igitur iam intueamur, quarum caput & origo est, figura & res figurata, umbra & veritas, Ita enim & hæ tres sibi connectuntur transfigurationes, ut anterior figura sit semper sequentis: hæc vero veritas antecedentis. Quo fit ut lex Christi, statusque Euangelij medius sit, tum inter priscum, tum inter beatorum ordinem ac gradum. Proinde si cum antiquis, qui ab ipso mundi exordio ad Christum vixerunt, comparetur lux: Si autem gloriæ cœlesti conferatur, umbra quædam futurorum bonorum erit, lex nostra. Ita magnus ille Dionysius Areopagita, magnifice hæc dere differit & philosophatur. Imo ipse Apostolus vno eodemque in loco, idem mihi expressisse videtur. Postquam enim de veteri Testamento velo obducto, ut audistis, differuisset, subdit. *Nos vero omnes, reuelata facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur, à claritate in claritatem, tanquam à Domini spiritu, ut noris legem Christi, siquidem cum lege veteri conferatur, reuelata facie gloriam Domini speculari; Si tamen cum beatorum statu componatur, imaginem quædam esse ac figuram per quam transformamur & transfiguramur à claritate hac imperfecta in claritatem illam perfectissimam, qua beati in cœlis iam perfruuntur. Effice benignis*

*2. Diony.
sio.
3. Ex Apo-
stolo.*

4. Cor. 3. 18.

nignissime Iesu, vt nos quoque in tuo nomine hic congregati, per merita tua, à *Domini*, id est, tuo qui noster Dominus es *spiritu*, & huius imperfectæ, & illius perfectissimæ trãformationis participes efficiamur aliquando.

Cæterùm ad declaranda quæ diximus, vnum saltem exemplum adferamus, priusquam ad differentias inter hæc considerandas deueniamus. Exemplo sit cœleste illud manna, quod præter cibum corporalem spirituale nil continebat, sed nuda tantum figura Eucharistiæ fuit. In Eucharistia vero habemus quidem rem ipsam, *per* *Ioan. 6. 33.* *nem qui de celo descendit*, verum videlicet corpus & sanguinem saluatoris ipsum Christum Iesum; relictum tamen speciebus & minimè aspectabilem, quem in cœlo reuelata facie visuros nos speramus. Idem dic de transfiguratione & multis alijs, ex quibus euidenter patet, quomodo status noui Testamenti, inter duos illos, sit medius. Sed sunt & aliæ inter hæc differentia. Moysis enim transmutatio tantum abest, vt virtute ipsius peracta fuerit, vt ignorarit an ea illi obuenerit. At *CHRISTI* Domini veraque transmutatio ipsius potestate perfecta est, quæ etiam *v*triusque nostræ transfigurationis & exemplar

4. Exemplo.

Ioan. 6. 33.

Hinc differentia.

1. iam dicta.

2. Ratione causa efficiens.

3. *Timor* &
duplex a-
mor.

plar & causa existit. Alias differentias per-
strinxi in precedenti concione, præsertim
illam timoris, in quo vetus; & amoris, in
quo novum Testamentum fundatum fuit;
nunc addo tertium quid, amorem videlicet
& perfectissimum & inamissibilem, qui cœ-
lestis patriæ proprius est. De duobus prio-
ribus est illud Apostoli. *Non enim accepistis spi-*

Rom. 8. 15.

ritum servitutis iterum (Nota verbum) *in ti-*
more, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum,
in quo clamamus Abba pater. De tertio vero
illud propriè intelligitur alterius Apostoli;

1. *Ioan. 4.*

Perfecta charitas foras mittit timorem. Quam-
vis enim, etiam nunc reperiatur aliqui, qui-
bus id suo modo, id est, respectu veteris legis
competat; tamen demum in patria, ubi de
non amissione gratiæ securi erimus, perfe-
ctè id impletum iri, non est, qui non videat,

Exhortatio.

Quare cum in amore fundati simus dile-
ctissimi; ne iterum revertamur ad legem ser-
vitutis & timoris, sed amemus & ex amore
impleamus legem Domini Iesu, ut ipse quo-
que impleat in nobis, quod pollicitus est

Ioan. 16. 22

nobis, dicens: *iterum autem videbo vos, &*
gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo
toller à vobis. Gaudium autem amoris
effectus est. Ames igitur nunc, ut gaudeas,
& hic benè & illic plenè. Ideo enim subiun-
git, *ut gaudium vestrum sit plenum.* Hic enim
plenum esse nō posse Augustinus, & res ipsa

1b. c. 24.

loquitur. Per-

Perueniemus autem ad illud gaudium plenum dilectissimi : si tria tabernacula in nobis fabricauerimus, ac in ijs, quamdiu hic sumus, habitare non neglexerimus. Neque vero timeamus, ne hoc nomine reprehendamus, ut reprehensus fuisse videtur Petrus, quando dicitur, illum nesciuisse quid loqueretur. Tantum enim abest, ut id nobis prohibeatur, ut potius præcipiatur. Nec sine causa vtrumque. Petri namque tabernacula in monte: nostra in mente. Petri terrena, nostra spiritualia. Petri parum duratura, nostra perpetuo mansura esse debent. Nostra enim fundantur in Charitate, quam nunquam excidere audistis ex Apostolo. Sed & materia ex qua ea formantur, eadem charitas est. Quibus vero sunt exædificanda? Primum & præcipuum debetur Triadi sanctissimæ, Christo Iesu ac omnibus sanctis: Alterum vero nosmetipsos, postremum proximos nostros concernit. Figuram eorum habemus in ijs, quæ Petrus extruere voluit. Dei enim, ipsius Christi; nostrum vero Eliæ; proximi autem Moyfi denotat tabernaculum. Quæ vero eorum sedes? Mens est & cor nostrum, ita tamen ut & lingua & manus, cum opus est, ad ea efformanda concurrant.

Anigmati forte hæc videntur vobis esse similia. Edifferamus igitur illa, ut omnes intelligant.

*SECVN-
DVM ca-
put medio-
rum.
Tria taber-
nacula.
Eorum
A Petri
discrimen.*

*1. Cor. 13. 8.
Materia,
amor.*

Descriptio.

*Sedes, cor
&c.*

*Natura
Trinitatis
imago.*

telligant. Ac in primis reducamus vobis in memoriam, quod alias diximus, charitatem seu amorem, de quo hic agimus, & vnum & trinum esse. Vnus est ex natura sua, trinus propter tres hosce respectus: qui tamen ita sibi inuicem innexi sunt, vt aut omnes aut nullum habeas necesse sit. Nec mirum. Vnus etenim idemque amor est, quo & Deum & proximum, & nosmetipsos ordinatè amamus: Separantur autem mente & lingua, quando & tanquam de separatis loquimur, & vnum sine altero consideramus. Denique præceptum de his Dei ipsius & Christi Iesu audi. de primo quidem:

*Præceptum
de illis Dei
& Christi.
Deut. 6. 5.
Mat. 22. 37*

Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua, ait Deus. Nonne vides tam à Moysè, quam à Christo, cordis primam fieri mentionem? Et merito. Ex corde enim diffandi debet, & in linguam, vt cum necesse est, illum coram hominibus confiteamur, & in manus, vt quæ præcipit operemur. Idemque in ædificio alterius & tertij tabernaculi obseruandum est. De quibus eiusdem Christi ibidem mandatum habes, cum dicit; Diliges proximum, sicut teipsum. Tenemur igitur etiam nosmetipsos diligere, & ad instar tabernaculi nostri, proximo tabernaculum in nobis figere firmareque. Sed caue ne id de illo inordinato, sed de ordinato

16. 9. 39.

dinato amore intelligas. Is enim cœlum,
ille vero infernum ædificat. De quibus,
quia alias copiosius egimus, integris etiam
concionibus: nunc strictim tantum quæ-
dam erunt insinuanda, nec alia quam quæ
hodiernum nobis porrigit Euangelium; &
quæ designant hæ tres personæ, quibus Pe-
trus singulis singula vult fabricare taberna-
cula, seu tentoria.

*Dom. 2. §
3. & 4. Ad
uentus.
Concl. 4.*

Nostis tabernacula & tentoria duas ha-
bere partes essentielles, fulcrum videlicet, si-
ue columnam; & ipsum quod ex ijs pen-
det velum, aliudue velo respondens, quod
ab intemperie aëris munit habitantes in
eis. Hæc ipsa in nostris tabernaculis spi-
ritualiter intellecta spectanda erunt. Ita-
que primum & præcipuum, quod Deo
debetur, docebit nos constituere ipse fi-
lius Dei CHRISTVS IESVS. Qui
duo nos ad hoc tabernaculum adferre iu-
bet. Nempe fidem, quæ columnæ cum
suo fundamento, seu fulcri vim obtinet.
*Sine fide enim impossibile est placere Deo, te-
ste Apostolo.* Idcirco, qui ea caret,
quidquid substruxerit, corruet. Non
carebimus autem illa, si omnibus quæ
nos DEVS per sponsam suam, Eccle-
siam, docet, summiter crediderimus. quod
facite obsecro. Nam alias actum erit de
vobis,

*Dua partes
tabernacu-
li cuiusvis;*

*PRIMUM
Christi,
quod Deo
debetur.*

Heb. 11.

vobis. Fidei autem superinducens velum
coccineum & purpureum, tum charitatis,
tum frequentationis sacramentorum, in
quibus sanguis Christi continetur. *Charitas*
enim *operit multitudinem peccatorum*, teste
Spiritu sancto. Vfus vero sacramentorum
præmunet nos contra mundi huius tempe-
states, teste experientia.

Iac. 5. 20.

SECYN.

DVM. Moy
si. quod pro
ximo.

Moyfes sequitur, cui quodnā tentorium
dabimus? Proximi, dixi: cuius columna
cum sua basi est iustitia. ipsum vero ex mi-
sericordia conficitur. Eximius in vtroque
Moyfes. Is enim postquam factus est dux
populi, Non solum neminem læsit, & suum
cuique attribuit, quod iustitiæ est propriissi-
mum, sed etiam cum esset iudex, alijs ritè iu-
stitiam administrabat. Fuit autem iudex du-
plici nomine. Nam & civilis, & Ecclesiasticæ
regiminis clauum tenuit. Porro iustitiæ ad-
iūxit mansuetudinem & misericordiam: ac
in omnibus egregie se gessit. Nam fuit vīr
& in iure dicendo incorruptus, & in cōuer-
sando culpasque condonando *mitissimus su-*
per omnes homines, qui morabantur in terra. &
erga proximum adeo misericors, vt in su-
prema populi calamitate, Deo se pro eo
quodammodo opponeret. Hunc igitur in
istto fabricando tentorio imitentur cum om-
nes, tum vero iudices & principes. Om-
nes quidem, vnicuique quod suum est, red-
dendot

Hoc iudici-
bis maxi-
me commē-
dat.

Num. 12. 3.

Exo. 32. 32.

dendo: culpas libenter condonando, mansuete agendo, proxim oque totis viribus opem ferendo. Iudices vero dona repudiando, respectum personarum fugiendo; summum ius, ne excreseat in summam iniustitiam misericordia temperando, nihilque ex odio, sed omnia ex amore faciendo. O beatus populus, cui tales sunt iudices, ipse quoque talis.

Tertium restat tabernaculum Eliae per commodum, tentorium inquam amoris nostri ordinati, cuius columna est humilitas; ipsum vero è mortificatione constat. illa in abiectioe, imo in odio sui teste Christo, hæc in refranatione passionum corporisque afflictione consistit. Quis prophetarum in istis Elia rigidior? Ipse enim cum tantæ esset auctoritatis, ut reges qua exauctoraret, qua crearet; ut duces cum suis milicibus in favillam redigeret; ut cælum quamdiu vellet, ne pluuiam daret, teneret; adeo tamen sui honoris prodigus fuit, adeo sui osor, ut profugus hinc & inde vagaretur; ut à paupere vidua victum peteret; ut tanquam territamentum pilosus zona pellicea accinctus renibus oberraret, & alia veræ humilitatis, & odij sui argumenta præberet. Quid dicam de corporis mortificatione? Vestitus eius vix vllus, præter zonam illam pelliceam, cibus tenuissi-

TERTIUM.
VM, Elia;
quod nobis;

Luc. 14. 27.

3. Reg. 19.

15.

4. Reg. 1. 11.

T mus

3. Reg. 17.
20.

In eo ex-
cellant re-
ligiosi.

Sap. 9. 15.

mus & vilissimus. Id enim ipse cum Deo loquens, testatur inquit: *Etiame viduam apud quam ego vicumque sustentor affixisti?* Benè dicit, vicumque sustentor, quia multis diebus solo ibi pane victitabat, & insuper ieiunia stupenda addebat, & totus contemplationi deditus erat. Hunc igitur cum omnes, tum vero qui religionem complexi sumus vitam, imitemur oro, in *corpore*, quod teste Spiritu sancto *aggrauat animam*, rigidi existentes, si non tantum quantum Elias, at tantum quantum vocatio postulat vniuscuiusque; saltem & paucis, & non delicatis contenti esse velimus: id enim minimum est, quod hac in parte à nobis præstari possit debeatque. Adijciamus porro orationis & meditationis iuge exercitium. Nam & hoc ad domandam carnem valet plurimum. Denique ut in uno eodemque CHRISTI verbo concludam, nosmetipsos odio prosequamur sancto. In hoc enim & ordinatio amoris, & ædificatio huius tabernaculi sita est maximè.

Obiectio ex
Apostolo de
non odien-
da carne.
Eph. 5. 29.

Sed occurrunt hinc quidam, carni suæ nimium applaudentes, ex Apostolo dicentes: *Nemo enim vnquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fouet eam; indeque carnis mortificationem eneruare conantur. Quid? Estne Paulus Christo contrarius, qui non carnem*

carnem modo sed ipsam animam odisse nos præcipit? Abste. imo vero uterque idem & præcipit, & facit, & dicit. Præcipit Christus odium sui, idque opere exequitur, & carnem ieiunijs, peregrinationibus, alijsque modis affligendo, & animam pro quibus ponendo. Facit hoc ipsum Apostolus: *Mortificate ergo membra vestra quæ sunt super terram*, ait ille. Ecce præceptum; quod & ipse exequitur, tum ieiunijs, quæ multa enumerat, tum ratione alia domans corpus suum. Audi illum de se loquentem: *Sic pugno non quasi aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* Quid ni id de flagellatione sui ipsius intelligamus? Demque idem & Magister, & discipulus loquitur, si scopum utriusque rectè attendas. Christus enim mandat nobis odisse animam, & multo magis corpus, ne peccemus pravis eorum acquiescentes desiderijs. Eodem modo Apostolus ne peccemus, prohibet odio prosequi carnem suam, id est, uxorem suam. Id enim in vicio esse multis ibidem probat argumentis. Et hic est verus ac genuinus loci illius sensus. Non est igitur, quod à delicatulis corporis sui amatoribus, alio trahatur. Præter has vero solutiones duæ aliæ suppetunt, notatu sanè dignæ. Altera pro intellectu scripturæ.

Soluitur.
1. Quia id præcipit & dicit Paulus, quod & Christus.

Col. 3. 5.
1. Cor. 11. 27.

1. Cor. 9. 27.

2. Ex scopo Apostoli.

3. *Ex regu-
la interpre-
tanda scri-
ptura.*

4. *Quia
qui odit
amat.*

In ea enim eiusmodi propositiones vniuersales, tam à Prophetis & Apostolis, quam ab ipso Christo plerumque ex communi vulgi opinione proferuntur, & ideo multis sunt obnoxia exceptionibus, vt solent esse ea, quæ prouerbialiter dicuntur. Idem hîc quoque cogites velim. Altera, in magno errore esse, qui putant illos, qui carnem affligunt ieiunijs caterisque similibus exercitijs, corpus odisse suum; cum è contrario hoc ipso facto demonstrant plurimum se illud amare. Quo teste? Vobismetipsis & maxime istis delicatulis; qui si forte in aliquem morbum inciderint, quas non quærunt capiuntque amaras licet medicinas? insuper & sectiones & vstiones, corpori sanè molestas? Imo vero etiam cum sani sunt, dum comantur, ornantur, poliuntur quas non cruces subeunt? tales certè vt nonnunquam (presertim fœminæ) etiam deliquium animi patiantur. Quis vero dixerit odio, & non potius amore maximo corporis sui id eos facere? Id ipsum igitur de ijs qui corpus suum mortificant sibi quisque persuadeat rogo. Illos videlicet, cum certi sint, se pro singulis eiusmodi afflictationibus, quas propter Christum hîc sustinent, eximium decorem & honorem in cœlo relaturos esse, dum talia agunt non odio, sed amore præcipuo corpus suum prosequi;

sequi, carnemque nutrire & fouere suam. O quam hæc paradoxa plerisque videntur! cum tamen adeo sint vera, vt certa credamus fide, Christum Iesum, nullum opus amore ipsius ritè peractum, irremuneratum relicturum vnquam. Quare & Apostolum & Moysen & Eliam, in primis autem ipsorum & nostrum Dominum Christum Iesum, imitantes, tum hoc postremum tum alia tabernacula in nobis fabricare studeamus dilectissimi. In ijs enim ad acquirendam, retinendam, augendamque tam hanc quæ in vita ista habetur, quam illam quæ in alia possidetur, transfigurationem sanctam, media & remedia continentur vniuersa.

Exhortatio.

Quod vt præstemus alacritus, utilitates & effectus, qui hæc sancta, quæ enumerauimus exercitia (præsertim vero pœnitentiam cum fructibus suis, ieiunio videlicet, elemosyna & oratione) consequuntur, iam in Christi nomine intueamur. In primis vero prout ij competunt personis religiosis, & omnibus qui Christi sequuntur consilia. Hos enim, sicut in talibus magis exercitatos esse docet: ita etiam fructus referre conuenit vberiores. Porro ijdem fructus, sunt etiam signa, eius quæ in hoc mundo habetur in nobis, transfigurationis; quæ quidem in quibusdam sunt clariora,

*IV. MEMBRUM.
De effectibus exercitiorum, & signis transfigurationis.*

T 3 imo

imo clarissima, in alijs vero obscuriora, pro effectuum numero, quãtitate & qualitate. Sed & illud notandum est, in his fructibus seu signis esse gradus quosdam semper perfectioribus alijs succedentibus. Eos vero ipsa hodierni Euangelij historia, mirifice nobis ab oculos ponit, cuius terminos non excedemus.

*PRIMVS
gradus co.
rũ, immu-
tatio in a-
lium sũ.*

PRIMVS itaque notatur gradus in ipsa transfiguratione Christi Domini. Nam vt toties diximus, transfiguratio ipsius, omnium qui piè viuere incipiunt (magis vero qui in pietate proficiunt) denotat immutationem. Vniuersi enim qui sincere ad Christum conuertuntur, verè & realiter transfigurantur, ac in alium immutantur vicum; non quidem secundum naturam, sed secundum qualitates, quæ in eorum animis ex diuina oriuntur amicitia. Hanc transmutationem sensit in se ille, qui post conversionem per pœnitentiam ad Dominum, occurrenti sibi sceminæ, quæ cum antea peccabat, & impudenter sese ipsius conspectui ingerente, ac inclamanti, non me nosti? ego sum illa. Respondit, video te esse illam. Sed ego iam non sum ille. Pulchrum & imitatione dignum exemplum. In veritate enim verè pœnitens, iam non est ille, qui olim fuit, quia ex impio pius; ex filio Diaboli, Dei filius per

Exemplum.

per Diuinam factus est gratiam. Hic igitur est primus transfigurationis effectus & porta quædam aliorum.

SECUNDVM igitur notare possumus, in eo quod dicitur Christus ante discipulos transfiguratus; Euenit enim in plerisque vt non solum ipsi internè immutentur, sed etiam ita hæc immutatio appareat exterius, vt nec amicos nec inimicos ipsorum id lateat. Inde fit, vt inimici quidem eos rideant, subsannent, melancholicos hypocritasque factos vociferentur. Amici vero si animales (vt Apostoli verbis utar) & carnales sunt, tristentur, detrahant, & quantum possunt à sancto proposito retrahant. Si vero sint pij, lætentur, & Diuinæ bonitati gratias agant. Denique omnes mirentur quando aspiciunt illum qui antea epulabatur quotidie splendide, iam ieiunantem; qui aliena rapiebat, iam sua pauperibus distribuentem; qui deuotiones fugiebat iam continuo in templis manentem; & demirantes sæpe in illa erumpant verba, verè digitus Dei est iste, Verè hæc est immutatio dexteræ excelsi, prout res se habet verissime. indeque exurgit.

TERTIVS gradus, qui sub metaphoris Solis & niuis notatur, signatque non tantum splendorem corporisque puritatem

SECUN-
DVS. Ad-
miratio hor-
minum.

1. Cor. 2. 14
1. Cor. 3. 4.

TERTI-
VS. Acas-
ficatio &
inductio
aliorum.

ac operum candorem respectu sui ipsius, de quibus egimus in precedenti concione; sed etiam hæc omnia respectu aliorum, quos pro virili parte sua, sicut antea quispiam ad peccatum inducere conatus est, ita nunc inde retrahere, & ad pœnitentiam pietatemq; satagit promouere. In eiusmodi enim præcipuè impletur illud Christi ad Apostolos:

Mat. 5. 16. *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona & glorificent patrem vestrum qui in cœlis est.* qui & verbo & exemplo, sicut olim scandalizare, ita nunc quos

Solis ad instar.

possunt ædificare, & Christo lucrari nituntur, modis omnibus. His etenim translationes solis ac niuis eximie competunt. Sicut enim solis est & illuminare & calefacere, & viuificare omnia; ita ij de quibus agimus hæc spiritualiter præstant, quibuscum conuerfantur vniuersis. Similiter, sicut nix, oritur quidem, & cadit in terram sine strepitu; est vero natura sua & candida & mollis, & eius qualitatibus ut æstuantibus quidem refrigeret, congelatos vero suo calefaciat modo (propterea à vobis, Vlnenses mei, medicine loco adhibetur illis, quibus nasus ita frigore obrigit ut ni id fieret amittendi illum magnum discrimen incurrerent) sic ij qui hunc tertium conscenderunt gradum, & mansuetè ac sine strepitu agunt sua, & in opere sinceri atque candidi sunt, & molles, tracta-

Et niuis.

tractabiles, ac ad obediendū prælatis prom-
 pti, & exemplo suo concupiscentiis quidem
 ardentem refrigerare, frigidus vero ac tepi-
 dos in opere bono calefacere cōsueverunt.
 Quod si vero hæc quæ retulimus, iis qui in-
 tegre ad Dominum per pœnitentiam con-
 uertuntur, competunt, quanto magis con-
 ueniunt illis, qui consilia Christi sequentes,
 diuino sese totos manciparunt seruitio?
 Quis enim non videt, quomodo ii qui id se-
 rio ac feruenter aggrediuntur, in alios plane
 transformantur viros? quomodo omnium
 in se conuertant oculos, & impiis quidem
 ludibrio, piis vero sint admirationi? quomo-
 do quoscunq; possunt ad seruitium Christi
 pertrahere conantur? quomodo denique
 ea, quas ex solis ac niuis cōtemplatione de-
 sumpsimus proprietates illis adamussim &
 excellentiori quam aliis congruunt ratione?
 magis vero etiam sequentia.

*Quomodo
 hæc magis
 competant
 Religiosis.*

QVARTVS itaq; fructuum spiritualiū
 gradus, quartumq; veræ transfigurationis
 signum designatur in Mose & Elia collo-
 quantibus cum IESV. Quid hic mysteriū?
 Nostis, quia iam audistis & vetus testamen-
 tum in legem & prophetas diuidi, & Mosen
 cum Elia typum huius rei gerere: quibus si
 tertium Iesum adiunxeris, de quo totū no-
 uum agit instrumentum, sacram scripturam
 comprehendes vniuersam: In cuius medi-
 tatione,

*QV. ARS
 TVS Gra-
 dus Medi-
 tatio legis
 Diuina.*

tatione, si quempiam delectari animaduertis gradum hunc illum conscendisse iudicabis. Nunquid non vidimus aliquando, illos, qui antea ne aspicere quidem concionantem volebant, postea in audiendo verbo Dei, assiduos fuisse? Vidimus sane, & delectati sumus, ac Diuinæ Bonitati hoc quoque nomine magnas egimus gratias. Impletum enim in iis conspeximus, quod hic notamus mysterium, quodque Dauid olim edixerat, futura magis considerans, quam præterita vel præsentia recolens, ac beatum vocans virum illum, cuius *in lege Domini voluntas eius, & in lege eius meditatur die ac nocte*. Vere beatus, o eximius huius gradus possessor, is inquam qui abnegata propria voluntate, in lege Domini voluntatem suam sepultam habet, is qui non altas quæstiones in scriptura quærit, sed legem Domini requirit, & ut illam commodius ac fructuosius exequatur, in ea meditanda versatur die ac nocte. Id vero Religiosis & aliis qui in sortem Domini vocati sunt, eumprimis conuenit, qui & statas ad id horas habent, & in recitandis aut decantandis diuinis eloquiis occupantur quotidie. indeque

*Ps. 1. 2.
Beatum
Vocat talē
Dauid.*

*QVIN-
TVS, Gu-
stus contem-
plationis
Passionis
Christi.*

QVINTVS oritur gradus, quem Lucas expressit, asserens Moysen & Eliam locutos esse de excessu, quem *completurus erat*.
Christi.

Christus Dominus in Hierusalem. Quam
 re quid commendatur nobis magis, quam
 contemplatio mortis Saluatoris nostri, de
 qua ii differabant? Eximium sane tum e-
 molumentum huius sancti exercitii, tum
 indicium spiritualis transfigurationis, quã-
 do quis cum gustu id agit. De eo enim illud
 dici potest: Is se profecisse putet, cui me-
 ditatio passionis Christi placet. E, nu-
 mero horum fuit ille, qui dicebat: *Mibi Gal. 6. 14.*
autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri
Iesu Christi. Quam diligentem putatis fuis-
 se hunc, in meditanda passione Christi, qui
 in nulla alia re, quam in cruce Christi glo-
 riabatur? sed & alii quos noueramus erant
 eiusmodi, qui in hac contemplatione mul-
 tos consumpserant annos. Hinc vero
 ad alios gradus fit progressus, praesertim
 ad vltimum & omnium perfectissimum.
 Sed prius,

SEXTVM videamus, qui cum in desi-
 derio Petri exclamantis, DOMINE BO-
 NVM EST NOS HIC ESSE: tum vero
 in eo, quod Lucas ait, illum nesciuisse
 quid diceret, signatus mihi esse vide-
 tur. Etenim petitio quidem Petri con-
 solationem spiritualem, quam anima ex his
 sanctis, de quibus differimus, exercitiis hau-
 rit & sentit etiam in corpore: Correctio vero
 Luca:

SEXTVS
consolatio-
nes, quae ta-
men non
sunt nimis
appetenda
quia
1. Euange-
lium id do-
cet.

Lucæ reprehensionem & repressioem sitis
nimix earundem nobis ob oculos ponit,
Bonæ equidem sunt visiones & consolatio-
nes diuinæ, non sunt tamen anxie procuran-
dæ. Causas alias dedimus, duas addo: vnam
quia eę non semper sint signa euidentia no-
stræ transfigurationis. Cur ergo plus æque
appetantur? Etenim dantur nonnunquam
magnæ consolationes à Benignissimo Iesv,
etiam impiis, vt à nequitia retrahantur sua.
Quod facit iis, quos per viam amoris ad se
trahit. Vtinam vero vt par est, tantæ sitis
grati Christi gratiæ. Secunda ratio est, quia
gustus isti non sunt solidus cibus Christia-
norum, sed sunt cibi tantum condimentum,
ac mel quoddam. Sicut ergo teste sapientia:
qui mel multum comedit, non est ei bonum. ita
qui nimium addictus est consolationibus,
non nimium proficit. Propterea viri quidã
spirituales, nonnunquam iis priuari cupie-
bant, sicut B. noster Xaverius dum eis abun-
daret clamabat. [Sat est Domine, sat est] &
alter quidã timebat ne per illas vellet Chri-
stus Dominus illi solvere, quidquid boni in
hac vita operabatur. Hæc dixerim, nõ quod
visitationes reiiciam diuinas. Absit, sed ni-
mium appetitum cauere suadeo. Is enim &
in Petro hic arguitur, & magis à Paulo date
huius rei rationem, cum inquit: *vt non cir-
cumueniamur à Sathana; non enim ignoramus*
cogi-

2. quia non
sunt signa
transfig.

3. non sunt
solidus ci-
bus.

4. id docet
sapientis.

5. id vix
perfecti.

Prouer. 25.

27.

Tusfel. lib.

4. c. 7. § 1.

1a. Xaver.

6. ne decipiamur à
Sathana.

cogitationes eius. Quas cogitationes & artes? Illas, inter cæteras, ut sub specie diuinarum suas nobis ingerat & visiones & consolationes: Versipellis est enim. Idcirco quo aliquis altiorem in spiritu gradum conscendisse videt, eo subtiliores illi necit insidias. Cauet, & magis etiam in sequentibus.

SEPTIMVS itaque notatur gradus in nube illa lucida, quæ obumbravit Apostolos. Mirandum quid sane: si enim est nubes, quomodo lucet? At sint licet nubes lucida, qui ergo ista si eiusmodi est, non illuminat sed obumbrat? Hæc norunt qui experti sunt, quos magnus ille Areopagita in sua mystica Theologia describit. Nobis hæc admirari libet, quia ob imperfectiones degustare non licet. Sed & hic cauenda Sathanæ deceptio: signum huius gradus est optimum, cum mens alicuius, ita in oratione, meditatione & contemplatione luce perfunditur diuina, ut quamuis stupenda & videat & intelligat, nihil tamen se videre vel intelligere arbitretur. O caligo Sancta, ò nubes & illuminans & obumbrans affectum, ne in superbiam elatus opprimatur à gloria!

OCTAVVS gradus signatur, tum in verbis Dei Patris, HIC EST FILIVS MEVS, tum in eo, quod audientes DISCIPVLI CECIDERVNT IN FACIEM SVAM. Qui enim hunc conscendunt gradum

SEPTI-
MVS gra-
dus lux ob-
umbrans.

Quod eius
signum.

OCTA-
VVS.
Extases &
raptus.

Fruſtus eorum.

1. Cor. 12. 4.

Ribad. lib.

1. c. 7.

Sed ad hanc

maximam

humilitate

est opus.

Exempla.

NOTA.

1. Tim. 2.

15.

Et periculum

magnum.

dum vident insignia mysteria, & audiunt
 verba, quae non licet homini l. qui, vt de se Paulus
 testatur: imo etiam id, quod loquaces,
 eloqui non valent. Hac ratione B. P. N. I.
 gnatius, extasi & visio ne illa Manesiana, &
 aliis illustrata ita fuit, vt assereret, etiam si
 nulla esset scriptura, se, nec de altissimo SS.
 Trinitatis secreto, nec de praesentia Christi
 in Eucharistia, nec de aliis fidei nostrae arti-
 culis, vilo modo dubitare posse, adeo in illa
 reuelatione mens ipsius diuino fuit illustrata
 lumine. Ceterum notandum est, eos qui
 hunc conscendunt gradum, cum Apostolis
 in faciem cadere, ac proinde valde humiliari,
 & abiecte de se ipsis sentire oportere. quod
 ita quidam praestiterunt, vt & maximos se
 esse peccatores sincere & ex corde faterentur,
 & plagas quas Deus immittit propter
 sua peccata euenire putarent. Dedimus hu-
 ius rei & causas & exempla alias. Nunc ipsum
 Paulum intueamur, qui licet fuerit raptus in
 tertium caelum, tam abiecte tamen de se lo-
 quitur, vt primum, id est maximum peccato-
 rum se esse asseueret. Videant & considerent
 haec quae, non solum viri seu feminae, quae
 extases se habere, visiones videre, raptusque
 patiarunt: sed etiam Patres spirituales, qui
 earum curam gerunt, vt sciant discernere
 eiusmodi spiritus. Cum enim talia in hoc
 demum gradu plerumque fieri soleant, ti-
 mendum

attendendum est valde eos vel eas, quæ tanta
 carent humilitate, quantam descripsimus
 & in Paulo vidimus, non raptum diui-
 norum, sed rabierum (vt S. Vincentii
 verbo vtar.) Diabolarum participes fie-
 ri. Proinde non animandæ (vt quidam
 incauti incaute faciunt) sed retrahendæ
 erant plurimum à talibus, ne & ipsæ & du-
 ces Patresue spirituales earum cæci præda
 fiant callidissimi pyratæ infernalis, qui nobis
 in pelago mundi huius fluctuantibus mille
 imponit modis.

*Vinc. in tra
 dia. spirit.*

Quid ergo inquis, cum talibus facto o-
 pus est? Tria ex Euangelio accipe, plura
 forte alias. Primum sit ex verbis illis, I-
 P S V M A V D I T E, omnium, vt ego reor, ex-
 cellentissimum remedium: nempe Obe-
 dientia. Id enim & Patres in eremo iu-
 dicarunt, & magnus ille Simeon styli-
 tes facto ipso comprobavit. Qui mo-
 nitus ab illis, vt ex columna descende-
 ret, statim acquieuit: etiam si illi, præcipien-
 di ei, nullum ius haberent. Itaque nos
 quoque omnes nostras reuelationes, vi-
 siones, & extases superioribus, vel Patri-
 bus nostris spiritualibus oportet manife-
 stare, vt illi eas iuxta canones. Scripturæ
 sacræ, SS. Patrum, & datas à viris spiritua-
 libus regulas, examinent. Si enim id fa-
 cere neglexerimus, & sine crimine non
 erimus,

*Et regula
 discernendi
 hos spiritus
 1. Obedien-
 tia.
 Euagr. lib.
 1. historia
 cap. 13.*

2^a. 9. 15.
et cap. 13.

2^a. Humili-
tas

1^a. 6. 2.

3. Silentii

erimus, & illusionibus Sathane summo nos periculo exponemus. Dei enim est, quos visitat ad superiores, reitterere (vt fecit D. Paulo & aliis.) Dæmonis vero quantum potest pedem ab ordine retrahere. Deinde qui visiones siue in seipsis, siue in aliis examinant, primam, vt dixi, solidam obedientiam, tum humilitatis rationem habeant. Hæc enim si aberint, & ipsas veras visiones abesse oportebit. Exemplo sint nobis, tum hi tres Apostoli: tum ipsi etiam Angeli, imo Angelorum supremi Seraphini; De Apostolis audimus in Euangelio, eos videlicet, adeo se in hac visione abieciisse, vt vultus suos fixos in terra haberent. De Seraphinis vero legimus apud Prophetam, illos in contemplatione Diuinæ essentiam, ita se humiliasse, vt duabus alis velantes faciem suam, nihil aliud dicerent, quam Canticum illud. *Sanctus, Sanctus, Sanctus. Dominus Deus exercituum*, Quid ergo nos miseros homunciones, terrenaque animalia talium exemplo decet facere? Postremo ipsa Christi prohibitio **NEMINI DICERITIS VISIONEM**, haud obscure profecto nobis inuit, in talibus magno silentio opus esse: nec vero sine Dei ipsius peculiari instinctu, propter euidentem proximi vel Ecclesie utilitatem talia propalanda esse, debito cum examine, de quo iam disseruimus.

NONVS & vltimus, ac qui ex dictis exercitiis haeretur, in actuum spiritualium gradus perfectissimus, idemq; signum supremum, per quod transfigurationem hanc in nobis peractam esse cognoscere possumus, figuratur in vltimis hodierni Evangelii dictis factisq; & tria complectitur. Primo tactum Christi Domini ACCESSIT enim IESVS ET TETIGIT EOS, inquit Matthaeus. Secundo illud quod exprimitur verbis. LEVANTES AVTEM OCULOS VOS NEMINEM VIDERUNT NISI SOLVM IESVM Postremo silentium de quo iam egimus. Duo vero priora explicat nobis tunc Iob, tum Apostolus. Primum quidem Iob exclamans, *Miseremini mei, miseremini mei saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me.* Qua autem ratione tactus a Deo per Diabolum fuerit Iob, non est quod recenscam. Nostis enim omnes eius afflictiones, tribulationes, tenerationes, poenas. Alterum porro hic de seipso loquens expressit Apostolus. *Non enim iudicavi me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum & hunc crucifixum.* Breuiter cum quis desiderat se a Christo tangi, & aliquid pro nomine Iesu pati, nihilque aliud videt in omnibus suis actionibus NISI SOLVM IESVM: ipsius videlicet honorem pure ac sincere quarendo, seipsum vero depri-mendo, suaq; silentio pre-mendo, is demum hunc se gradum ascendisse arbitretur. Talis

NONVS perfectissimus.

Trium complectitur.

Ex Evangelio.

Iob. 19. 21.

1. Desiderium patiens pro Christo.

2. Christum

sincere quare in omnibus.

1. Cor. 2. 2.

Talis Paulus. Paulus, ut iam audisti. Is n. licet *vas electionis*

luis.

Act. 9. 15.

2. Cor. 12. 4.

à Christo vocatus, licet ad tertium cœlum raptus fuerit, licet audiuerit arcana, quæ non licet homini loqui: attamen nihil se aliud scire gloriatur, quàm Christum crucifixum, quod & Iudæi & gentiles non ignorarunt. Quâuis aliter istis, aliter illi id notum fuerit. Illis enim ad perditionem, huic vero ad salutem, imo ad perfectionem id proueniebat. In Paulo enim illa tria, quæ huius gradus perfectissimæ sunt propria, relucet mirifice. Primum

2. Cor. 11. 24.

solum Iesum intueri, ut iam intellexisti. Secundum pro nomine ipsius multa pati quod tam charum habuit, ut eorum quæ propter Christum perpeffus fuerat magno cum suo gustu longum contexuerit catalogum. Tertio premere omnia silentio, ut ibidem habes.

Tales Apostoli.

Act. 5. 41.

Tales martyres.

Euseb. lib. 11. c. 5.

Ut quadam

sanctissima.

Tales & alii Apostoli, qui flagellati ibant gaudentes à conspectu Concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Tales & innumeri utriusque sexus martyres, qui ad tormenta, tanquam inuitati ad epulas pergebant, imo ultro ad illa currebant, & alios pertrahebant. Mirandum est illud cuiusdam femine Edissenæ exemplum, quæ cum audisset, Catholicos in campo martyrio afficiendos esse, ita eo cum puero, quem ad manum trahebat, festinauit, ut nec portam domus clauderet, nec se velo, ut moris est feminis, cooperiret, cumque à prefecto, qui ad

ad interficiendos fideles ab Imperatore de-
stinatus erat, interrogaretur, quo tam pro-
pere cum puero acceleraret; ad martyrium
inquit pergo, ne tanto uterq; nostrum pri-
uaretur bono. Virilis sane in femineo pectore
animus, qui & præfecti, & ipsius Imperato-
ris crudele pectus emolliuit, ne crudelitatem
prosequeretur suam. Tales & ex confessoribus
quidam, quorum ardenti patendi de-
siderio, vt Christus Dominus faceret satis,
stigmata vulnerum suorum, summo cum
illorum dolore, (quem tamen amor dul-
cem reddebat) eis impressit; vt de S. Fran-
cisco & B. Catharina Senense legimus. Ta-
les nec nostro defunt tempore. Noueram
quandam Romæ cæcam quidem corpore,
at mente adeo videntem, vt etiam prophe-
tico polleret spiritu, quam de hac, quam
tractamus, materia differentem audiens,
hæc ex ore eius excepi: Eligere se potius
dolores & tormenta (quæ grauissima sane
paulo ante perpessa fuerat, Sathana ossa e-
ius in manibus ac pedibus confringente) à
Christo immissa tolerare, quam extasibus
vel visionibus abundare, cumq; causam per-
quisissemus, duplicem dedit. Ea enim, in-
quit, ratione, & Christo meo Iesu, qui ingē-
tes pro salute mea subiuit cruciatus, mortē-
que crudelissimam oppetiit, quòquo con-
formabor modo, & ab insidiis Diaboli libera-
ero:

Tales & cō-
fessores.

Tales etiā
nostro tem-
pore.

Exemplum
cæcæ & viden-
tis & dicti.

N O T A 2

ero: qui in visionibus quidem transfigurans se in Angelum lucis, facile incautos decipere potest. At vero in tribulationib. ac tormentis aut propter Christum aut à Christo ipso immixtis patienter toleratis, tale quid facere non potest.

CONCLV
SIO ad cha-
ritatem ex-
hortationē.
1. Cor. 12.
31.

1. Pet. 2. 9.

Eius laudes

Dicta dicto concludo Apostolico: Et ad-
huc excellentiorem viam vobis demonstro, ait il-
le. Id ipsum & ego. Quam vero viam? Amo-
ris & charitatis, quā toto sequēti capite sum-
mis extollit laudib. ac omnib. ceteris presert
virtutibus. Idem ego quoq; tota hac egre co-
cione, quæ breui hic complector epilogo.
Teq; ò gens Christiana, non in timore, vt or-
lim Iudæi, sed in amore, vt demonstraui, fū-
data, te inquam, *genus electum, regale sacerdo-*
tium, gens sancta, vt te princeps vocat Apo-
stolorum, alloquor, hortor, obsecro, & ob-
testor, vt dictorum memor per timorem fir-
lialem, spemq; viuam ad viuificantem te ex-
tendas charitatem. Bonarum n. & Christia-
narum mentium est, amore ac beneficentia
potius, quam vlllo alio affectu minisue duci.
Amoris vero quæ hic non habuisti argumē-
ta? quæ ad amorem defuerunt incitamenta?
Num beneficia? At eorum infinitus est nu-
merus: omnia n. quæ recensuimus, siue quæ
nobis, siue quæ pro nobis, siue quæ in nobis
& à nobis fiunt, Christi sunt beneficia am-
plissima, Amorem igitur pro amore reddas,
quam

quamvis longe imparem, quia creatum pro increato, exiguum pro magno, valde tamen ei acceptū, qui parua amore ipsius facta pro magnis reputat. Itaq; amore ad transfigurationem curramus, quæ sine amore non fit, quia ex amore conficitur. Amore tria in nobis extruamus tabernacula: Deo vñi, cuius columna fides, ipsum vero & eadem è charitate constat, & sanguine Christi Iesu, cuius vsus maximus est in sacramentis, rutilat. Proximo vnum, cuius basis iustitia, tentorium vero misericordia perficitur: & nobismetipsis vnum, cuius fundamentum humilitas, ipsum autem è morificatione totum compactum est. Amore præterea, illa quæ nobis hoc in primis tempore, Ecclesia commendat exercitia, ieiunium inquam, orationem, ac elemosynam, & quæ ad hæc reducuntur, & suscipiamus libenter & perficiamus alacriter. Amore deniq; fructus illos eximios, qui ex his oriuntur exercitiis, nec vero sunt quidquam aliud, quam quidã eiusdem amoris gradus, & percipere, & cõseruare, & augere studeamus in nobis: Amore & charitate transmutemur in alium virum. Charitate ædificemus proximū, nec ædificemus modo, sed etiam eadem charitate alios ad Christum perducere conemur illos præsertim, quibus scādalo antea fuimus. Charitate intellectum, voluntatem, memoriamq;

*Et distorō
summam
continet.*

riamq; nostrā in meditanda ac exequenda lege Diuina noctu & interdiu excolamus. Charitate in contēplanda acerbissima Christi passione iugiter ac deuote occupemur. Charitate, siue consolationes diuinæ dētur, siue negentur, grato vtrumq; suscipiamus animo. Charitate eiusq; pedisse qua humilitate muniti in nubē lucidā ingrediamur, ne à gloria opprimamur. Charitate visiones, raptus, & extases ne appetamus, sed in nostri abiectione nos exercere studeamus. Charitate deniq; cum sanctis & piis omnibus tangi nos à Christo, ac pro nomine eius aliquid pati exoptemus. Christum in omnibus actionibus intueamur, nostraque bona silentio premamus. Per hos enim nouem charitatis gradus ad nouem Angelorum choros (quilibet iuxta mēsuram eiusdem gratiæ & charitatis) ac ad illam perfectissimam transfigurationem perueniemus, vbi facie ad faciem videbimus, possidebimus, & amabimus Deum Optimum Maximum trinum & vnum in æternum.

Amen,

DOMI